

ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО! БЪДЕТЕ ЗДРАВИ!

БЪРЗАЙ ДА ПРАВИШ ДОБРО!

Не ни е до вирус... Не, не ни е до вируси. И откъде дойде – от природата или от човешката ни природа. Час по-скоро да се загуби нанякъде! Да го загубим по пътя си. Да изчезне! Не, че не сме губили – губили сме повече, отколкото сме печелили. И затова ни е страх – да не загубим тази битка: битката с един вирус. Невидим с просто око, невидим като враг, невидим като противопоставяне. Но видим като резултат за човешкия живот. Злонамерен. Подъл враг.

Невидим като въздуха, който дишаме, за да ни има. За да сме себе си. За да сме всички. Разделя ни – да! С критерия на силата си. Но затова пък ни прави по-силни и по-близки! Напряга ни и ни откъсва от нас самите. Да мислим за кожата си, да се съобразяваме с извивките на възрастта, да теглим – пропуснатото и взетото от живота, даденото и отнетото, изкубеното, не-забравеното и възможното... Свършено и несвършено. В свършеното ни или в несвършеното ни време.

На светло-синьо светецата точка в космоса, наречена Земя – на нашата планета от последната снимка на „Вояджер“ преди да напусне галактиката... Една светло-синя точка... Но красива и различна в цялата сиво-черна мъгливост на пространството. Защото на тази планета отдавна тупти времето – времето на живота. С ударите на човешките сърца и си има свое лице – човешкото лице. Не се разлива пространствено. Не потъва за милиони и милиарди години някъде...

Но врагът си е враг. Сегашният вирус е коварен и невидим враг – коварен, скрит. Като лоша мисъл, като клевета, като злонамерена лъжа. Като дума, прерязваща, накръняваща, разкъсваща. Като всичко, което е неочаквано лошо или изпитание. На волята, и на мисълта, и на възможностите. Но най-вече – на взаимопомощта.

Бързай, човечество! Бързай да правиш добро! Останалото е вирус... Вируси срещу доброто т.е. срещу теб. И ще съхраниш живота – пред невидимия си или видим враг. За да е светло-синя планетата ти в безбрежния океан на вселената и да свети отдалече като звезда на живота!

Станислав ПЕНЕВ

Рисунка: Калин НИКОЛОВ

Уважаеми
старозагорци,

Сърдечно отправям
поздрав към Вас в
навечерието
на Великден!

Бъдете отговорни към
себе си и околните! Нека не губим вярата си,
идентичността си, съхранили ни като народ
през вековете. Нека Възкресението ни обедини,
да ни напомни отново, че във всеки от нас
има сила и енергия да преминем
през предизвикателствата - заедно!

Радвайте се на здраве,
душевен мир и хармония!
Христос Воскресе!

Живко ТОДОРОВ
Кмет на община Стара Загора

КЛАСИК НА БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА

Валери ПЕТРОВ

МАЛКАТА КЪЩА

Къде изчезна, малка къщо,
със барелефа над вратата си?
Едно чудовище могащо
разциства твоите остатъци.

Балкончето в бръшлян го няма,
под него няма я и фурната,
на тяхно място в грозна яма
оградката стърчи, катурната.

За два-три дена те погълна,
не ти прости духът на времето,
а през годините бе пълна
и с радостта им, и със
бремето.

Какво от тебе ще остане?
Фасадката ти само, ако е
успяла съвсем да се хване
на снимка във албумче няког.

Сега един квадрат открит си,
разделящи две кооперации,
във който търсят леки птици
и тягостни асоциации,

като например тази първа,
че временни неща изграждаме
и че не много ни отъква
да мислим за какво се разпадаме.

ДОБРИТЕ ПИСМА

Толкова радост извика
писмото с добри новини!
Гледам клеймото на плика
и пътя му смятам във дни.

Мисля си: значи, когато
бях вчера така натъжен,
листчето с радост богато,
е вече летяло към мен.

Значи, така ни се струва
някогаш черен светът.
Хора, недейте тъгува -
добрите писма са на път!

ЗА СПЯЩАТА ПРИНЦЕСА

Спящата принцеса
сладък сън сънува
и в съня си вижда:
принцът я целува.

Времето минава,
принцът ѝ къде е?
Спящата красавица
почва да старее.

Ей го, принцът иде.
Гледа. Отминава –
кой ще ти целува
бабичка такава!

Седемте джудженца
вадят кърпи,
плачат.
Нажален,
подсмърча
даже разказвачът.

ГОРЕЩА МОЛБА

Дните есенни вече започнаха
и ми идва наум старостта
Нищо! – нека се смесват на плочника
жълто слънце и жълти листа.

Още пръстите търсят писалката,
още ражда ме топлия ден,
само дете смущава ме малката
аналогия с други край мен.

Млади хора, на помощ елате ми
в една есен подобна на таз,
щом напуснат ме сепните атоми
на живееца, заложен във нас.

Стоп! – кажете ми, почнал е залезът,
всички стихове вече да спрат.
Докажете ми с точна анализа
че е правилен вашия съд.

Това дело е дело обществено
и виш строги бъдете съвсем.
Аз не ще ви послушам естествено,
но това е отделен проблем.

съвременен стилът му е неприемлив за догматичната критика, тъй като е смес от чаровен инфантилизъм, асоциации, игрословици, ефектни рими и неподражаема ирония, с които в онези години поетът е единствен в родната ни поезия. Стихосбирката е жестоко критикувана, налага се да се правят отстъпки в духа на времето, вследствие на което излизат конюнктурните сборници „Дните, които живеем“ (1952) и „Там на Запад“ (1954).

Едва през 1961 г. Валери Петров се връща към истинската си поетична нагласа с елегичната поема – равностетка за неговото поколение „В меката есен“.

Десет години по-късно проявява впечатляваща гражданска позиция, гласувайки „въздржал се“ по повод прочутата декларация на СБП срещу присъждането на Нобелова награда за литература на Александър Солженицин, акт, коствал му изключване от БКП. Своята зрелост той достига с лирически си дневник „Дъжд вали – слънце грее“ (1967), както и със сатиричния сборник „На смях“ (1970), изпълнен с остроумие, оптимизъм и мотивиран критичизъм към обществените ни недъзи.

Поетът издава очакваната от него антология през 1984 г., а последните си значими стихосбирки публикува между 2017 и 2013 г.

Валери Петров има заслуги и за развитието на детската ни литература. Книгите му за деца са стойностни, подобно на творбите му за възрастни, но допадат на подрастващите със своята непосредственост, искреност, заразителен хумор и интимна нитонация. Те и досега не са загубили своето значение и се четат с удоволствие от малки и големи – „Гост-герой“ (1953), „Бяла приказка“ (1977), „Копче за сън“ (1978), „Мекото казано“ (1980), „В лунната стая“ (1982), „Пук“ (1983), „Пет приказки“ (1986).

Петров е майстор на пътенпис

с неговите великолепни „Книга за Китай“ (1958) и „Африкански бележник“ (1965) и е един от изтъкнатите български драматурзи, въвели в драмите си модерните похвати на своето време – сатирични зарисовки и психофизически монолог в „Когато розите танцуват“ (1961) и „Импровизация“ (1962), съвместно с Радой Ралин, „Сън“ (1968), без да забравяме лиричните поеми за деца и възрастни „Бяла приказка“ (1973) и „В лунната стая“ (1982).

Петров е сред родоначалниците на българската анимационна школа със сценарните за шедьоврите на Тодор Динов „Приказка за боровото клонче“ (1960) и „Гръмоотвод“ (1962), на Радка Бъчварова „Главозамайване“ (1964) и Иван Андонов „Вариации върху стара тема“ (1966).

Особено плодотворна е работата му с Динов – докато миниатюрата „Приказка за боровото клонче“ е философски размисъл за кръговрата на човешкия живот, то „Гръмоотвод“ е сатира на обществените ни недъзи, доразвита след това и при Иван Андонов с неговото „Главозамайване“.

Валери Петров участва и в създаването на поредица от прекрасни кинопоеми, посветени на прадоксите на съвременето и на незабравимата антифашистка младост. Темата за детето като лаксум за осмисляне на обществените противоречия, разработва с рядка всеотдайност в „Точка първа“ (1955), „Рицар без броня“ (1966) и „Ю – хо – хо!“ (1981), докато „Мекото казано“ (1983) е сполучлив опит за детско – анимационна философска притча.

Проблемът за съдбата на твореца, за мястото и общественото значение на изкуството го разработва в „С любов и нежност“ 1978 и „Театър, любов моя“ (1994), парадоксите на съвременността ни ги откриваме отразени с фина мекота, нежност и искреност в „Слънцето и сянката“ (1962) – тук за първи път зазвучава и тревогата

от Трета световна война, „Рицар без броня“ (1966), „Един снимачен ден“ (1968), „Разходка с ангела“ (1990) и „Венчико от нудата“ (1996). „Нестна мускетарска“ (1994) е лична версия на прочутата мускетарска сага на Дюма, докато на антифашистката си младост и мечтите и копнежите за по-добър живот, движили неговото поколение, той посвещава „На малкия остров“ (1958), „Първи урок“ (1960), „Васката“ (1964) и „Откъде се знаем?“ (1974). Посочените филми са дело на талантили режисьори като Боян Дановски, Рангел Вълчанов, Борислав Шаралиев, Зако Хеския, Никола Любомиров, Васил Апостолов, Иван Павлов, Анри Кулев, дали максимум а от себе си, за да експонират на екран чудния свят на Валери Петров...

Петров е прекрасен преводач. Освен творчеството на Джани Родари, Ръдърф Киплинг и Сергей Михалков, той представя на български език „Фауст“ от Гьоте и целия Шекспир, което си е истински креативен подвиг. Писателят е сред малцината пишещи на български език, номинирани за Нобелова награда за литература.

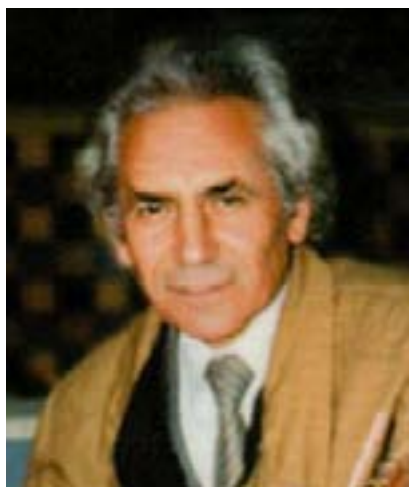
Винаги интересуваш се от актуалните обществени проблеми, той заклеймява диктатурата на Чаушеску и дори написва стихотворение за румънската Коледа на 1989 г.

Превеждан на основните европейски езици, академик от 2003 г., носител на наградата на просветното министерство (1987), на Голямата литературна награда на СУ (2005), на наградата „Христо Данов“ (2006) и на отличието „Св. Паисий Хилендарски“ (2007), Валери Петров и днес си остава качественият щемпъл на българската литература и един от нейните безспорни талантили класици, с когото имаме право да се гордеем.

Умира на 27 август 2014 г.

Борислав ГЪРДЕВ

АМВОН ЗА КРАСОТА

Как да попаднеш в света на красотата, как да потънеш в обятията на една всеобемна любов, която струи на талази от сърцето на един Поет, избрал да пресътвори величието на живота в своите стихове-сонети?

Препоръчвам ви да прочетете новата книга на Кънчо ВЕЛИКОВ – „Благодаря, Живот!“ и ще си отговорите на напирашите въпроси.

Да пишеш сонети, е една съвсем нелека задача, дори само като композиция. А да вложиш в тях цялата си душа и всички свои възжеления, е вече трудна задача. Но за Кънчо Великов това не е самоцел, защото неговият талант, сякаш дарен му от Бога, това е мисия, с която да увековечи както красотата в света, така и своята истинска сила. Любов – към своята майка, към Живота, към Любимата, към хората. Разбира се, Кънчо Великов се е доказал и в други жанрове.

Все си мисля, че Доброто само е узряло в него, а всъщност, той го е носел дълбоко в себе си. Семената му са били засети още от раждането му. Защото Бог му е отредил голяма мисия – да раздава добро и то – в най-красивата форма – стихове, с които да радва душите на своите почитатели. И поетът благодарни пак със стихове на своя Бог, който е бил толкова благодарен към него.

Когато за пръв път се запознах с творчеството му, аз го приех с цялата си душа и разум, оставайки с убеждението, че това е среща с истински поет.

Първата ми среща с поезията на Кънчо Великов бе с книгата му „Блажена ти, която ме роди“, за неговата майка. Бях очарована от начина, по който поетът ни поднася нещата от живота – с доброта, талант и очарование.

„Блажена ти, която ме роди!
На свято то ти чувство аз съм плод.
Ти бдя над мен във работи и беда,
във кръхотото ми тало във живот.
До твоето сърце заспах тих.

Над мен очите ти – зрижовна стрия.
По-ласкави от слънцето ме бяха,
любое и нежност до насипа пух.“

Преклонението пред тази, която го е дарила с живот и чинито добродетели е наследил поетът, издига като олтар, пред който душата му се моли и никога не се забрави или пренебрегне.

Със своите стихове той издига храм за душата на тази, която го е родила, за нейната доброта и топло сърце, за нейната природна нравствена чистота.

А колко силно и истинско е преклонението на автора пред Любимата, възпяна в двата цикъла сонети „Арфата на твоя глас“ и „Душите ни“:

„Имаш най-красивите очи,
давам всичко само тях да виждам.
В нощи тъмни – светлите твои,
а във денник – нежната ми грижа.
Щепна в унес дивното ти име –
таен код разчита имена...
Искам да съм само с теб. Вземи ме!
Изгрев да ти бъда, гълъбина.

Слово сея в нивата на Бога –
божичните светли семена.
Обич дини в тях към теб, жена.
Люшкам се с съня си в изнемога –
клетник: питам се: дали живея?...
Аз по тебе сякаш възглед имам.“

Душевни терзания, радост и мъка, шастие, понякога – безответност! Всички тези състояния са само израз на безпределната и чиста любов, която гори в сърцето на поета и този израз намира най-добре своето място в неговите стихове:

„Душата ми е с твоята съзвучна,
една си в моя необятен свят.
Белея вече, с тебе ще приключат
възторзите и този необят.
Изваяна си ти от радост чиста,
енигма е душата ти за мен.
Достоен ли съм да поема риска,
да бъда аз от тебе вдъхновен?
Да бъдеш влюбен! Любова – море –
потрябва ли, за нея ще умрем,
че разсда тя, дарява ни живота,
накрая ни отвежда до Голгота.
Нощта приспива птиците отъвни
и идваш сякаш ласка в моя сън.“

Стиховете на Кънчо Великов светят от обич, те са огледало на света, в който живее и който описва по такъв прекрасен начин. Да четеш неговни стихове, значи да си осигуриш духовен комфорт и истинска наслада.

Валентина АТАНАСОВА

Кънчо ВЕЛИКОВ

1. Душата ми е с твоята съзвучна,
една си в моя необятен свят.
Белея вече, с тебе ще приключат
възторзите и този необят.

Изваяна си ти от радост чиста,
енигма е душата ти за мен.
Достоен ли съм да поема риска,
да бъда аз от тебе вдъхновен?!

Да бъдеш влюбен! Любова - море –
потрябвали за нея ще умрем,
че ражда тя, дарява ни живота,
накрая ни отвежда до Голгота.
Нощта приспива птиците отъвни
и идваш сякаш ласка в моя сън.

2. И идваш сякаш ласка в моя сън.
Заспивам, но се будя – теб те няма.
Взната равна е ако сме даваме,
очаквам тръпнен от гласа ти звън.

Възбуждаш сетивата ти във мен.
Савана на нощта с дъша разирам
и чувам как говори ми всемира.
Заслушан, чакам да изгрее ден.

Ще дойде той с крилето на Пегаса,
жарга в небето звездно шом угасне,
а ти тръгни, ела във ранен час.
Жадува музика от твоя глас
душата – устремен към тебе ручей.
Акорд ще звънне, песен ще разуча.

3. Акорд ще звънне, песен ще разуча,
за теб избирам най-вълшебен лал.
Дано забравим всички тъмни случаи,
превърнали живота ти във ад.

Армада от въпроси ме обсебва
и моля се на Бог да си добре.
Намерих вече билката целебна,
душата ми за тебе я бере.

Жестока жажда днес гори във мен,
към теб вървя от общ осенен
и ще намеря твоя извор бистър.
Не знам дали защото все те мисля,
но песен се роди във моя сън –
на утрото ще я изпя във ти.

4. На утрото ще я изпя във ти
и ти ще полети, ще те намери.
А жилиото на мисъл, сякаш трън
дълбае непрестанно в моя череп.

Душата ми и тя се блъска диво
в брега ронлив на своята самота.
Сърцето ми остава без огниво,
без онзи буен пламък на кръвта.

Отминаха годините ни млади –
ти късно ме потърси, късно се обади.
За туй ли днес и двамата тъжним,
за онзи миг отлитнал яко дим...

Любов не търся днес, на сила взета –
абсурдно е, че с грижи си заета.

5. Абсурдно е, че с грижи си заета,
обсебват те деца и внуци, знам.
И как успяваш там, душицо клетая,
да бъдеш винаги оазис, храм.

В това е твойто шастие навярно –
ти цял живот раздаваш се безкрай.
Ако случайно някъде те мярна,
за кратко е и виждам своя рай.

Виновен съм, изгубих много дни,
миражът пак душата ми рани.
Отлитат скъпи мигове, години –
не искам любовта ни да погине.
Изпълваш мислите ми всеки ден –
сама, понесла Кръста си, без мен.

6. Сама, понесла Кръста си, без мен,
а исках да ти бъда топло рамо.
И в утрото на всеки слънчев ден
до тебе да вървя с усмивка само.

Спокойна да е нашата вечеря,
две чаши вино да искрят пред нас.
В очите ти аз пристан да намеря
да си щастлива в този късен час.

Такава все те виждам във мечтите –
ти някога до мен да стопляш дните.
Но тази вечер пак ще бляда сам.
Душата ми за теб се моли с плам!
Навярно днес във своята несрета,
ти няма да помислиш за поета.

7. Ти няма да помислиш за поета.
Там някъде Пегаса си пасе
в ливадите на райските полета,
където в някой ден се възнесе.

Сега във поетичната си нива
засява здрави, благи семена.
Душата му от горест не унива,
че има твоята любов, жена.

За нея днес на всичко е готов –
ще полети шом чуе твоя зов.
Ти само знай му дай по-скоро.
Той със стихните ще се пребори.
Безлязан е да бъде всеки ден
единствено от тебе вдъхновен.

8. Единствено от тебе вдъхновен,
лети с любов по звездните маршрути.
Аз до целта на точната минута
ще стигна от очите ти пленен.

И няма мир в душата ми, къде си?
Пребродих цялата вселена днес.
Не зная кой така те афореса –
от твоята планета нито вест.

Защо мълчиш в нощта неосветена?
Къде насочи своята антена,
към друга орбита ли полети?
В небесните градини аз цветя,
звезди, за теб набрах по късна доба.
Фатална е за мене тази обич.

9. Фатална е за мене тази обич –
последната за всички времена,
завинаги сърцето ми зароби.
А твойто робство има ли цена?

Но тиранията от теб е сладка
и аз приемам всеки твой закон.
Приемам с радост своята участ рядка -
да те обичам до последен стон.

А Афродита да не беше мит,
до нея ти по-силно бже блещиш...
Богиня си ми на душата!
Единствено от тебе вдъхновен.

Обичам аз у тебе аромата,
че ти си сред цветята чуден цвят –
алиозия от други светъл свят.

10. Алиозия от други светъл свят,
живееш днес в една реалност груба.
Страхувам се: дано не те изгубя,
че ти си мой духовен опият.

Душата ми за твоята ще страда
и ще угасне слънцето за мен.
За тебе съляз бих и в ада,
но твой дух да бъде просветлен.

Така изграват и залязват дните
и виждам, времето край нас отлита.

Каж ми как да върна пак мигът,
във който те видях за първи път?
Простих отдавна всяка злоба –
неведом, кой ли с нея ме прокоби?

11. Неведом, кой ли с нея ме прокоби?
Появявал в светлината на деня,
презрях притворството на всички сноби.
Далече си от тази съетня.

Живееш с грижите си за децата
и техният живот е твой живот.
Раздаваш се, не исках ти отплата,
нали са твой, с любов отглеждан плод.

Душата ми към тебе търсен брод...
О, ти не си случаен епизод
в живота ми, от хората разнищван!
Загубя ли те – аз ще бъда нищо.
През устните ти диша чуден свят –
обсебва мислите ми този цвят.

12. Обсебва мислите ми този цвят
в очите ти. Сравним е той с небето.
Игриви, нежни пламъци искрят,
запалват в мен пожара на сърцето.

Ерато властва и бушува там.
Възторгва се, във моя скут ридея,
когато съм неутешимо сам
и образът ти в мислите си вая.

Душата за лицето ти тъгува –
любов ли е, не знам. Сънувам.
Сънувам ясно погледът ти мил –
повярвай – не е измислен водевил.
Защо понякога лежи покруса
върху изваяните твои устни?

13. Върху изваяните твои устни
решавах ти – кога и кой ще спире.
Жената да владеем е изкуство –
подобно кораб в бурното море.

Понякога ще искам да те виждам...
Отсъствието как да понеса?
Душата ми ще търси своя близна
от синьото на твоите небеса.

Родена си пророчица и жрица,
душата ти, душа на птица.
Очите ти - от Бога са ти дар
и устните по-сладки и от нар.
Бих искал този нар за миг да вкуся,
а там навярно няма да ме пуснеш...

14. А там навярно няма да ме пуснеш –
не мога да ти бъда господар.
Аз мога да изплача нежни чувства,
за теб да съм най-верният другар.

И в своята мечта до теб да бъда –
така съдбата моя отреди.
Простих на всички, никого не съдя,
с такава участ мама ме роди.

Последна ще е тази болка свята,
в тъгата си сърцето ми се мята,
а бисерът на болката си ти.
Със него то докрая ще тунти,
че шастие, любов от теб получи.
Душата ми е с твоята съзвучна.

МАГИСТРАЛ

Душата ми е с твоята съзвучна
и идваш сякаш ласка в моя сън.
Акорд ще звънне, песен ще разуча,
на утрото ще я изпя във ти.

Абсурдно е, че с грижи си заета
сама, понесла Кръста си, без мен
ти няма да помислиш за поета –
единствено от тебе вдъхновен.

Фатална е за мене тази обич –
алиозия от други светъл свят.
Неведом, кой ли с нея ме прокоби?

Обсебва мислите ми този цвят
върху изваяните твои устни,
а там навярно, няма да ме пуснеш...

...Да не чертаем до затъпяване
безконечни диаграми!

БОЛЕДУВАТ ОЧИТЕ НИ

На Кристина

Красотата трябва да се съхрани
и в нечни очи да буди радост,
да може утре и след много дни
при нас да идва с пълния си блясък.
Та тя е смисъла на толкова неща,
на пориви, на жажда, на утеха...

Тенко

ТЕНЕВ

МАМА

Някой ме докосва във съня...
Литват бели перепуди.
Слънцето е слязло до очите ми.
Толкоз близко - жари, жари...
Чувам смях и тихи стъпки.
Утрото ли иде?
Някой слага устни на челото ми.
Някой ме докосва във съня.

ПРИВЕЧЕР

Обичай ме във този миг...
Обичай ме като внезапна музика,
която идва след далечни снегове
и носи нежното предчувствие за цвете.
За детски смях,
напълнил върху слънчева поляна.
Сърцето ми жадува този миг...

...И привечер отмерва синевата.

ОТКРОВЕНИЯ

На Тони

Ти си толкова хубава,
в този час мекозвезден...
Събирам те в себе си,
с всички твои думи и жестове.
Изграждам те в душата си,
извисявам те - тихомълком.
Толкова ми е хубаво,
очите пеят слънчево...
Искам света да прегърна,
а всъщност съм в твоите устни..
Меко докосвам изгрева,
тихо долавям думите...

...Извисявам те - тихомълком,
в този свят по човешки звезден!

ХАРМОНИЯ

На внуците ми близнаци
Антоан и Желана

Детето спи...
Светът върви на пръсти.
Уханье от обич и мечти.
Светът върви към светлото начало,
в уханье от обич и мечти...

... Детето спи.
Светът е коленичил!

НЕПОГАЛЕНИ ЖЕНИ

Всички си отиват, аз оставам,
масата е пълна с карамфили...
Веселин Ханчев

Толкова непогалени жени,
че ти става тъжно...
Светът е жаден за ласка,
а ние говорим за планове.
И това е добре,
но нека да си вършим работата,
когато трябва,
когато му е времето.
Но нека,
когато дори гълъбите
се целуват влюбено
и въздухът трепти за ласка...

Обичам тъжните жени,
като светещи сирени в мрака
изгряват бавно –
трепетни стрели.

На тихи нощи
очертали ореола,
с любовно питащи очи
запалват оня сладък огън,
от който цял живот горчи...

Напук на всички клетви люти,
над завист, подлост и лъжи
изгряват тъжните жени –
очакващи сирени в мрака.

А всъщност винаги ни очаква една
жена,
оценила мъжките ни достойнства,
присела и нашите слабости.
Колко сме горди с нейната усмивка.
Боже, колко е хубаво, че я има.
Тази вечна, красива жена...
Осветила вековете дълги,
с обич и светлина!

Троши се леда
и отиват си -
бодливите зимни дни.
Пролетта - чиста и дрипава
с минзухари трепти.
Толкова дълго я чакахме -
с вяра, надежда, любов.
Толкоз приказки -
на децата разказахме,
че самите повярвахме в тях.
... Как синьото пада в извора
и зеленото щедро кълни.
Пролетта - белият сън на децата ни,
по стъклата немироно звъни.
Цветна, жадувана, шепнешча
с полет на пчели и смях...

... Идва като момиче красива,
сред дъгата от слънце и смях!

Ваня

ДАНЕВА

Автобус. Заспала равнина.
И бяла утринна омара.
Пътуване. Незнайно откога.
Незнайно накъде.

Само чувството за път
е сигурно.

Предният непознати
гледки зад стъклото.
И ти си непознат.

И сам. Невикан
и нечакан.

Ще те погълне
този свят.

Ще те разтвори
като бучка захар
в сутрешно кафе.
Ала дали горчилката
ще намалее...

ПРЕДИ ЗАЛЕЗ

Залезва слънцето и
сенките се удължават.
След дневното мълчание,
сега птиците не спират
своите тиради.
И разпознавам в тях
пропуснати въпроси,
недоизказаните
отговори чувам.

Избухва нарът в
розово-червени цветове
и цялата градина
призрачно сияе.

В този час светът
прилича на дете,
заспало в ръцете ми.
Във въздуха потрепва
тънка паяжина - мост
между земята и небето.
По нея слиза
ангелчето на душата,
преди нощта да ме смири.

ДОСТАТЪЧНО МАЛКА ВЕЛИЧИНА

Винаги съществува една
достатъчно малка величина...

Време, в което пътищата ни
се изравняват, непокорни,
несръчни устни
се пресичат с
нетърпеливи ръце,
възвишенията на
хиляди искам
плавно се вливат
в падините на
строгите трябва,
а мълчаливият диалог
прелива от свежест
и аромат...

После светът може да закрещи,
да обсебва и замъглява
очите и ума,
като дъждовна
есенна привечер,
да оставя само горчивото
(без дъха на бадеми),
да боядисва дните
в заличаващо сиво,
скрило всички пътеки
и географски посоки.
После...

А сега, да разделим
живота на безброй
достатъчно малки величини:
виждаш ли,
имаме цяла Вечност!

И неусетно заглъхна
възторжената глъч на света,
утай се полеха в сърцето
бяла, непреодолима тъга.

Сякаш е всичко загърнала,
като неполучен колет
от човек, който си срещал
някъде, но не помниш къде.

Бяга съня от очите,
денят се слива с нощта,
уморените мисли полягат –
избуяла некосена трева.

Утрото се промъква
из-зад ъгъла като крадец,
ала споменът е заключен
с най-секретния шпери.

Не питай защо застинах
в тази несвършваща есен.
Дай ми повод да тръгна,
останалото е лесно.

Под синкавите сенки на маслините
почива бризът, вгледан в залеза.
Морето тихичко въздиша
по горделивите скали.
Солена капчица на устните -
сълза, която търси път.
А сини гласове от нищото
несръчно с вятъра трептят.
В душата ми е тихо
и възторжено от този свят,
притихнал в нозете ми.
И аз притихвам като птица,
свила дом в пазвите на лятото.

Демир

ДЕМИРЕВ

ПИЯ С ТЪНКИТЕ БРЕЗИ

Мога да си отида
и ще съм
забравя
в която
няма Сбогом
или Добре дошъл
тишина ще съм
тишина от тънки брезови кори
където болката се разпилява
в стадото на дните
където разкаянието сякаш
е огледало за обратното виждане
по което няма път
празнота до края
и колко е леко само

мога ли да тръгвам вече.

ВРЕМЕТО В РЪЖДА

И ръждясват часовете

отварям вратата
вали
затварям я
вали
непрекъснато
тече
вода
ненужна
кога ли
мен
светът ще ме научи
как да спирам дъжд.

ВЕЧЕРНИ ПЪТИЩА

Затихват вечерните пътища
в различните стаи
на лятото
аз си оправям прическата
с едно листо от календара
който е единственият ми приятел тук
завъртайки светлините
стените бързо
променят цветовете си
за да ми върнат
адреса на деня
нощта навярно ще е дълговечна
в светлината на уличната лампа
пробила огледалото.

БУРЯ В ОКЕАНА

Кой би предположил
че другата ѝ половина
съществува
оттатък света
в чаша вода
прикрита
в точка на кипене
преди да възкръсне.

ЗА НЕОБЛЕЧЕНИТЕ ДРЕХИ СЕ ТРЕВОЖА

Казват го точно
като сменяме мундирите
гладните стават сити
ситите
гладни
епоха-лъжа
лъжевремие
в екстрено време
за новородените вълци
смъртта вече не е произшествие

за необлечените дрехи се тревожа.

ВЕЧЕРНА ТРЕВОЖНОСТ

Нагоре
още по-нагоре
отдолу е
ножът
отгоре решетка
тука
учат птици
да умират
когато
играта свърши
в мазето
свалят
трупове топли
за тайната вечеря
на близнаците
обитавани от скука
смразяващо
е.

ДОКАТО ТРАЕ СВЕТКАВИЦАТА

Едно красиво
женско
тяло
пред огледалото
когато се съблича
и когато се облича
в едно красиво
женско
тяло
пред огледалото
когато се съблича
и когато се облича
се жена
и всичко
се повтаря
отначало
на небето
две луни
изгряват
а жената
е една.

Бисер БОЙЧЕВ

СЛЕД ДЪЖДА

Накъде с този
дъжд във косите?
С това лято, което крещи
и прелива от близката скрито
в този ден, в този час, в този стих.

Нещо в теб страховито клокочи.
Нещо всеки момент се мени.
Чак разместваш тектонните плочи
и се раждат след теб планини.

Твоят начин да бързаш нататък
в този миг се нарича летеж
от безмълвния вик на съдбата
към неясния още копнеж.

А зад ъгъла спори с капчука
някак леко тревожно момче,
неразбрало как детството тука
след секунда ще изтече.

Среща. Взрив. И ви губя следите,
и отново светът става тих.
Но така остани - с дъжд в косите
в този ден, в този час,
в този стих.

СЪБУДЕТЕ СЕ, ХОРА

на Анамария Абруцети

Събудете се хора има много любов.
Пее, ражда се, диша и свети
и прелива във всеки.
Ето, аз съм готов
да раздам и на други планети.

Ще я пратя по вятъра,
той в морето отвред
ще издигне вълни до луната,
а оттам тези капчици
с любовта ми към теб
ще отскачат отвъд светлината.

Там, където е тъмно,
да избухне зора.
Да узрее роса във тревата.
Сутринта да заплаче
Каменната гора
със поникнало цвете в скалата.

Дотогава случайно,
ако тук падне мрак
и смени тишината със кръсък,
ще се върне тогава
ненадейно, без знак.
Любовта, дето пратих нататък.

ПОСОКИ

От отговори
имам нужда само,
а дъжд до кости ме измокри.
Мърмори влясно
болното ми рамо:
„Надър не означава покрив!“
Аз отговори търся.
Тишината
въпроси след въпроса ражда.
Какво в света
мъжът е без жената?
Какво водата е без жажда?

Къде оставя
бъдещето знаци?
Ще има ли духовен скок?
Или храна за всичките сираци
и колко
близо съм до Бог?

Какво съм в
тази есенна омая,
взривила с листопад паважа?
И накъде съм тръгнал
сам, не зная,
Но стигна ли, ще ви разкажа.

ЦВЕТНО...

Обичам пътя и пътеките далече,
през нощ пътувам около света.
И трябва да призная:
аз завиждам леко
на хора с имената на цвята.

Те могат всичко и омразата е чужда,
говорят и с дъжда, и с вечността.
Раздават нежност,
а от нея имат нужда,
все пак и те самите са цвята.

Понякога е трудно да растеш в скалата
или снага да извисиш в снега,
но никнат, раснат...
Силни са цветята
и хората със тези имена.

Намират себе си, по-лесно им е някак
на тези с имената на цвята.
Било е винаги - сега
и по нататък -
от цвете да започва любовта.

ОБИКНОВЕНО Е ТАКА

Между двете целувки във бялото
сняг се сипеше - пухкав и лек.
Бе небето усмихнато цялото,
ние правехме снежен човек.

Ти с целувка направи му устните.
Аз очи от небе му заших.
После, тайно от тебе, във шепата
и сълза от любов му дарих.

Между двете целувки във бялото
аз те гледах, ти гледаше мен.
Грее в надежда лицето му, цялото –
да ни види на другия ден.

Пак съм тук. Пролетта е разцъфнала
във красива и цветна дъга,
ала не го няма. Стопил се е,
както в мен и във теб любовта.

Нека с теб да не търсим виновния.
Любовта - тя е просто сезон,
но пораснали, нека си спомняме
за целувките две мълчешком.

„Дълголетие то си дължа
на поезията
и на чувството си за хумор!“

Една от най-интересните ми срещи бе със стария поет Йосиф ПЕТРОВ (1909 – 2004), за когото днес малцина си спомнят. През далечната 2002 г. той бе почетен гост на Свищовската търговска гимназия и бе любезен да сподели свои мисли за поезията и съдбата на България. Ето какво каза той тогава.

„Какво ме крепи като човек и поет ли? Това, което крепи и вас, и всеки човек. По какво се различавам аз от другите? Колкото до поезията - от детските ми години досега тя е била вторият ми живот, съществува ме е винаги, много ми е взела, но и много ми е дала, за което съм й благодарен. Може би дълголетие то ми и на нея се дължи. Според мен то има преди всичко духовен характер, вярвам, че у всекиго е така. Мен винаги ме е крепяло и чувството ми за хумор. То е наистина в кръвта ми. Аз бях шегата не мога да живея, тя ми помага по-леко да понасям негодите. Не мисля обаче, че тази ми склонност е нещо необикновено. Повече или по-малко всеки човек обича да се шегува“.

Поетът не скри огорчението си, че е пренебрегван от литературната критика и не е взел заслуженото, според него, място в българската литература „Абсолютно не смятам, че съм оценен, както подобава. Но все пак е трудно да говориш за себе си. Аз мога да кажа, че съм един от върховете на българската поезия, но това са празни приказки, всеки може да си ги приказва. Не аз, а другите трябва да определят мястото ми в поезията.“

Макар че всъщност има ли метрична система въобще в изкуството? Няма! Тук оценките винаги са субективни. Ако обаче трябва да бъда откровен - по правило и по достойнство трябваше още през 1991 г. да ме включат в учебника по литература, но и тогава, и сега у нас няма нормален литературен живот, няма нормални литературни критерии - няма нищо!“

„Голямата ми болка е за България - каза още Йосиф Петров - имам четири думи, които са ми веруи в живота, те са и изходът от всичките ни досегашни неволи: скромност, честност, трудолюбие, пестеливост. Ако се опрем на тези четири стълба, само за две години ще станем втора Швейцария. Къде са обаче те? Има ли например човек в България да му дадеш пари назаем и той да ти ги върне? Българинът днес е увреден морално, да не говорим за държавата. Журналистите също не пишат на открит и разбираем език, не търсят истината, а се мотаят около нея. Знае ли се кой кой е днес в България, кой какъв е, на кого и на какво служи? Кога ще се оправим тогава, като си нямаме доверие един на друг? Ето защо ще кажа: големият разговор за българската съдба още не е започнал!“

СПОМЕНИ ЗА ЙОСИФ ПЕТРОВ И ИЛИЯ БУЛЕВ

Наричали са го „Малкият Дебелянов“, а днес Илия БУЛЕВ е почти напълно забравен

На днешните почитатели на поезията името на Илия БУЛЕВ е почти непознато, той е извън вниманието и на литературните изследователи. А от началото на миналия век до края на Втората световна война той е активен участник в литературния живот.

За художествената значимост на поезията му показателен е фактът, че неговите творби са включени в първата антология на българската поезия - „Нашата поезия от Вазова насам“ (1910 г.), чийто съставители са Димитър Подвързачов и Димчо Дебелянов.

Десетина години по-късно Илия Булев участва с 15 стихотворения и в „Литературно-критична антология“ на Иван Ст. Андрейчин. Особено популярно е стихотворението му „Недей ме чака“, което по-късно става и песен.

Художник Светлин СТОЕВ, Без време

Илия БУЛЕВ е роден на 19 ноември 1883 г. в село Стежерово, Свищовска околия. Учи в Шуменската педагогическа гимназия, в която негов директор и учител е възрожденският писател Илия Рашков Блъсков. След завършването на гимназията до пенсионирането си през 1936 г. Булев е учител в родното си Стежерово и в град Свищов. Умира на 26 април 1966 г. в София.

Първите творби на Илия Булев са публикувани през 1903 и 1904 г. в списанията „Просвета“ (с редактор

Христо Д. Максимов) и „Летописи“ на Константин Величков. Те са написани под влиянието на символизма („Ела“, След пролет“, Зимна песен“), в някои личи и влиянието на българския фолклор (баладата „Момин пръстен“).

Илия Булев е един от най-активните сътрудници на списание „Из нов път“ на Иван Ст. Андрейчин, с когото се сприятелява. Близък приятел е и на Димчо Дебелянов (затова и неслучайно навремето в литературните среди са наричали Илия Булев „Малкият Дебелянов“), както и на Христо Борина, Димитър Подвързачов и други известни тогава български поети и писатели. В списание „Из нов път“ излизат най-добрите стихотворения на Илия Булев. Той публикува творби и в списание „Художник“ (с редактори Симеон Радев и Александър Балабанов), в което сътрудничат Иван Вазов, Йордан Йовков, Людмил Стоянов, Емануил Попдимитров, Теодор Траянов.

Освен за възрастни, Илия Булев пише стихове и за деца и юноши, отпечатвани в изданията „Прозорче“, „Светулка“, „Венец“, „Детски живот“ и „Морски сговор“.

По време на Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война Илия Булев е офицер от артилерията. Войниците му го помнят като храбър и човечен командир. През 1917 г. той е пленен и прекарва четири тежки години в зловещия атински затвор „Аверов“ и на остров Итака. Плод на неговите впечатления от ужащите условия по време на военнопленничеството му са извънредно интересните „Записки“, публикувани през 1934 г. в няколко поредни броя на седмичния свищовски вестник „Дунав“.

Дълги години Илия Булев живее в Свищов, където, освен учител, е общественик и журналист (заедно с известните свищовски учители и краеведи Георги Попхристов и Иван Гунев е съредатор на местния вестник „Дунав“).

Дълги години Илия Булев живее в Свищов, където, освен учител, е общественик и журналист (заедно с известните свищовски учители и краеведи Георги Попхристов и Иван Гунев е съредатор на местния вестник „Дунав“).

Прави опити и в драмата - „Песента на полето“.

Приживе издава само една книга - „Илия Р. Блъсков. Живот и творчество“ като пореден номер на библиотека „Велики българи“. До ден-дневен обаче поетическото му наследство, което е най-важният дял от неговото творчество, не е публикувано в отделно издание. А то е интересен шрих от картината на българския символизъм.

Людмил СИМЕОНОВ

„ЛЮБОВТА ЩЕ НИ СПАСИ“

Това лирическо твърдение на поета Димитър ХРИСТОВ е творчески защитено в новата му книга със стихове „Остров за двама“ - издателство „Персей“ 2019. В петия Национален конкурс за любовна лирика тази книга спечели наградата за издаване. Конкурсът се провежда в памет на големия български поет Евтим Евтимов, анонимен е, т.е. оценява се не името и известността на автора, а качеството на предложените творби.

Традиционен организатор е читалище „Братя Миладинови-1914“ в град Петрич, а председател на журито беше издателят Пламен Тотев. На първа корица на тази наградена книга художникът Владимир Пенев - син на Пеню Пенев, поетът с ватенка, е включил фразмент от своя цикъл с картини „Остров за двама“ и това вече характеризира творческия tandem Поет - Художник...

И така - кой е Димитър Христов? - поет, автор на пиеси и песни по неговите текстове, които изпълнява в съпровод на китара, баян, преводач, писател и общественик... Негови книги с поезия и драматургия са преведени в Русия, Украйна, Полша, Франция, Германия, Сърбия, Северна Македония, Албания и др. Носител е на много национални и международни литературни награди, майка е на ръководството на СБП и е директор на съюзната международна дейност. Неговата поезия, особено в „Остров за двама“, продължава и доразвива богатите традиции на българска - ката поезия, която се възновява от интимния свят на мъжа и жената. Книгата е своеобразен връх в интимната лирика на Димитър Христов, тя е неговият лиричен документ, че истинската любов между мъж и жена може да победи закостенелите догми и лицемерните забрани, че тя наистина граничи с безсмъртието. В послеслова, на последната корица пише за стиховете на Митко Христов: „Любовта в неговите стихове е в основата на живота, на отношението към света, към другите и към себе си“.

Цитирам нещо от стихотворението „Спасение“: „Щом трябва да се оцелява, /нак любовта ще ни спаси/ и ще запее влюбен славей/ в раззелените брези... Познавам очарователната Анна Багряна, съпруга на поета и съм сигурен, че те са творческа и любовна двойка, бла -гословена от Господа. Желяз им творческа свобода, много обич и лирическо вдъхновение на техния „Остров за двама“!

Георги ДРАМЕОЗОВ

МОМЧЕТО СЪС СИВИЯ КОСТЮМ

Пенка ЧЕРНЕВА

Не мога да я нарека приятелка. Добри познати сме, да. Когато се случи да сме някъде заедно, приятно ни е да си побърбим. Търсим се в навалищата, намираме си общи теми, често ни съвпадат мненията за някого, напушва ни смех по едно и също време за едно и също нещо. Не е малко, никак даже. Но не е достатъчно.

Няма да тръгна сега да философствам що е приятелство и има ли то почва между нас. За друго ми е думата. Моята позната се опита да сътвори приказка. Съвременна. До болка съвременна. За една днешна Пенеляшка, по-точно Пенеляшко, извинявам се за неуместния мъжки род. Ето я приказката накратко.

Една майска привечер слиза достолепната дама от автобуса - случва се понякога да се вози и в градския транспорт. На спирката привлича погледа й високо хубаво момче - но как е могло да се напъха в такъв невзрачен костюм! - бунтува се вкусът й на естетика. Именно този бунт я кара да го заговори. И така научава абитуриентската му неволя. Тръгнал по-рано, че да може да стигне навреме до ресторанта, където ще бъде балът. Съучениците сигурно ще пристигнат с автомобили, окичени с разноцветни балони и надули разноразлични клаксони. Не личи момчето да тъгува особено, че ще се появи само, с неотработени движения в необичайните дрехи. И все пак, и все пак...

Моята позната решава бързо. Имам път натам, казва, позволи ми за кратко да ти бъда дама, само пет минути ще се забавя, погледни ме добре - нали няма да те излагам в този си вид. Видът й е повече от добър, спирката е току до дома й, момчето се засмива, тя изкарва колатата - и колатата си я бива - и двамата потеглят като щастливи майка и обяснимо смутен и несръчен син. Пред ресторанта тя го извежда под ръка, сними го веднъж, два пъти, три пъти, маха му за добър час...

Не си звънм често и без повод, но тя се разтопи слушалката от емоции. Толкова беше възлущащо, върнах се назад в годините, казва. Браво на теб, постъпила си страшно благородно, обзема ме и мен възлущенето. Признавам, че тази нощ препусках в главата ми много мисли, беше ми леко, така че на съня не му костваше много най-сетне да ме отнесе където той си знае. Струва ми се, че именно тази нощ аз прибивах сантиметри или по-точно отнех сантиметри от разстоянието познатство-приятелство.

Оказа се, че и моята добра позната е спала малко тази нощ. Но по други причини. Напирало я отвътре, та влязла в социалните мрежи и разказала всичко - за момчето от социално слабо семейство, за сивия му костюм, за автобусната спирка, венчико. С точни имена, адреси, дати. И с един дебело подчертан лайтмотив: аз го съжалях, аз направих еди какво си, аз и благородството сме едно и също, аз, аз, аз...

И като се почна! Момчето със сивия костюм, момчето на автобусната спирка, абитуриентът без автомобил и антураж. Снимки на момчето във вестниците, коментари за момчето като олицетворение на бедността, съзри за момчето, съставено от съучениците.

Какво отвратително понятие: социално

слаби! Сега вече се употребява и „хора в неравностойно положение“. Евфемизми колкото шеш. Как да е слаб бащата, когато вдига на ръце детето си и закрива спънцето с него! Как да е безцветна майката, като има най-красивите очи и най-гальовните ръце на света! Впрочем, момчето със сивия костюм е на възраст, когато сам прекрасно разбира, че родителите му са окаяни и бедни. Делили са от зальска си, за да му купят костюм за бала. Но зальскът им не е толкова голям, че да отделят и за лимузина с балони и клаксони...

Уж преваля пикът на модата с лъскавите балове. Като че ли се поразреди и кряскавото брое от едно до дванадесет. Защо моята позната даде тон за песен: не може да се ходи на абитуриентски бал пеша, с автобус, с метро, в обикновен костюм! И социалните мрежи подеха химна на социалното неравенство. Между другото, по телевизията наскоро повториха филма „Социалната мрежа“. Казано под секрет, Марк Зукърбърг постъпваше доста подличко с приятелите си в Харвард, докато създаваше бъдещия световен мегдан за социални контакти фейсбук. Те го и осъдиха да им плати доста милиони. Но да не му се кахърим толкова.

Заради собственото си ето моята позната разляя кучетата. Заради своите минути под прожекторите, мисля си, тя нарани хубавото бедно момче. То щеше да стигне и само до ресторанта, където младостта заличава разликата в цветовете и платовете на костюмите и щеше да му остане споменът за една красива нощ. Сега, мисля си, у момчето ще се загнезди пиясьният вкус от нещо неловко, неуютно, натрапчиво неизбежно. След време то може би ще забрави какво е казала и какво е направила дамата с рижата коса и червената кола, но няма да забрави как го е накарала да се почувства после - в пороя от снизходителност и съжаление. Просто така е устроен човекът.

Дъщеря ми още помни как се е чувствала в първите си официални обувки, затова ги и събула по някое време. Но иначе споменът й от бала е светъл и цветен. Като дойде време за търгване, всичките гости у дома се изнасихме долу пред блока да я изпратим. Докато се суетихме около бежовата лада - макар че сборният пункт в училището бе на триста метра - в краката на нашата прелестна абитуриентка тупна нещо: банкнота, защитана с щипка за пране. Вдигнахме очи нагоре - на балкона на петия етаж стоеше Добри, смееше се и ни махаше с две ръце...

Ще ми се да разкажа за него. Добри Джакпота. Така си беше, съседът ни спечели от тотото. Насинил си ръцете от щипане, докато повярва. И знаете ли какво направи? Заведе целия вход на ресторант. Помните ли ресторант „Гамбринус“? Добри казваше, че имало такова заведение в Париж. Искам да ви подаря една парижка вечер, думаше и мина от врата на врата да ни покажи всичките. Нашият „Гамбринус“ беше със стари градски песни, ние се събрахме под звуците на „Дона Клара“ и „Ах, Цепелина оттука мина“, Добри беше на върха на щастieto, танцува подред с всички съседи от входа, съседите умориха от танци жена му Ганка.

После научихме, че всъщност „Гамбринус“ се е появил за пръв път като кафене в Неапол през втората половина на

19-и век. Пък аз се чудех защо изпълниха три пъти „О, соле mio“, смееше се Добри. Не купи кола, не смени жената и апартамента, Мая, Лилка, Жорко ставаха абитуриенти, той им хвърляше банкноти, защитани с щипка за пране, и им махаше от балкона на петия етаж. Не разбрахме как минаха баловите на собствените му деца...

Водата си течеше, времето си тиктакаше, дойде абитуриентският ред и на сина ми. Израсна висок, снажен, голям зор видяхме докато намерим костюм - ръкавите все му къси. Накрая се получи: светлосив костюм, тъмносива риза, червена вратовръзка. Беше много елегантен (нали знаете чии гарджета са най-рошави). Бежовата лада още беше на ход, но Добри го нямаше. Добри изчезна някъде към корените на своето село. Не бих се учудила, ако е облатогордил площада наред селото и е направил чешма наред площада. Не се е разчуло, защото той не е искал да се разчуе, според правилата на народното „Направи добро, па го хвърли в морето“.

Онзи ден срещнах рижокосата, която бе

Худ. Данко СТОЕВ, Фортуна на милостивите

моя добра позната. - Какво стана с твоя Пенеляшко, онова момче със... - попитах. - Остави го този малък нещастник - сви устни тя и попила ондулираната си прическа. Отиваше на благотворителна вечер в някакъв клуб.

Вкъщи разлистих тефтерчето си. Задрасках дебело нейния телефонен номер. Всъщност търсех друго. А, ето го: Добреви. Номерът е много стар, но ще тръгна оттук. И - по жицата, по жицата - няма начин да не преоткрия Добри.

Лиляна РАЙЧЕВА

СВЕТЪЛ СОНЕТ

Вършей луната във небесното поле
и над хармана на земята слиза.
Разчиства път нощта да изведе.
Измито, утрото облича чиста риза.

Във рамка на прозореца - късче от небе.
Колко дълго съм живяла прикована!
За проверка ли тръбата ме зове?
Нося болки стари сто и сто нови рани.

И разсичат тъмнината първите лъчи.
Трепне порив в нива запустяла.
Вик на птица разсънена проечи.

– Тук съм, Господи, събрана цяла.
И готова да звъня със дух и тяло
заедно с безсмъртното начало.

НЕТОЧНА Е ВЕЗНАТА

Неточна е везната, с която всичко мерим.
Все нещо в своя полза слагаме уверено.
Загледали далече, на Шастieto върховете,
Притегля ни към тях, та в болката да светне.

И като акробати в звука на барабана
прематаме се плахо - избрани, самозвани
Посяхме да хванем видението звездно -
мечтата непостижна, отделана от бедни.

А рамото се люшка надолу и нагоре.
Везната е неточна.Потребна е опора.
Измисляме утехи : идеи, идеали...
Еднакво бедни всички - гладни и прежли-

И като болка скрита от незарасла рана
пробожда мисълта ни житейската измама.
Какво да разпием? Кое да задържим?
А съвестта с каква ли мярка да сверим?

Мариана АНГЕЛОВА

ЕСКИЗИ

Празници редуват се със дни!
Хубави са мислите!
Но колко...
...искаме да бъдем по-добри?
Всеки ден възкръсваме от болка!

Танцът е полет...
Вселена..
Говори със моето тяло.
Чрез него аз дишам...
Живее..
Лудо препускам в безкрая.

За хубавите дни - благодаря!
За чувствата... за топлината...
Позволи ми да ти подаря
едно сърце голямо - на приятел!

Адрес: 6003 Ст.Загора, ул.Хр. Ботев 4

Главен редактор: Йордан АТАНАСОВ
тел: 042/649-110, GSM 0888790135
Редактори: Румен СТОЯНОВ, Иван БОЧЕВ
Красимира БОЖАНОВА
Издател: НЧ „Даскал Петър Иванов“
e-mail: lit_glas@abv.bg
Интернет страница: literaturenglas.com
IBAN: BG14 UNCR 7630 1074 8633 90 BIC: UNCRBGSF
УниКредит Булбанк Стара Загора
Печат: „ЛИТЕРА ПРИНТ“ АД - Стара Загора

Не се връщат и не се редактират материали!
Абонамент - само в редакцията

Хорхе Луис БОРХЕС ПЛЕННИКЪТ

В Хунин или в Тапалка разправят историята. Момче изчезнало след грабителско нападение, казвало се, че били го откраднали индианците. Родителите му го дирили напразно; подир години, войник, идващ от вътрешността, им говорил за индианец с небесносини очи, който спокойно можел да е тяхното дете. Попаднали най-сетне на него (летописът е изгубил обстоятелствата и не искам да измислям, каквото не знам) и повярвали, че са го разпознали. Мъжът, обработен от пустошта и от варварския живот, вече не знаел да чува думите на родния език, но се оставил да бъде отведен, безразличен и покорен, до къщата. Там спрял, може би защото другите спрели. Огледал вратата, сякаш без да я проумява. Внезапно свел глава викнал, прекосил тичешком предверието и двата вътрешни двора и се втурнал в готварницата. Без колебание, бръкнал в почернелия димник на огнището, извадил дървеното ножле, което бил скрил там като дете. Очите му светнали от радост и родителите заплакали, понеже били намерили своя син.

Може би подир този спомен последвали други, но индианецът не можел да живее между стени и един ден тръгнал да търси пустошта. Бих искал да знам какво е почувствал в онзи шеметен миг, когато минало и настояще се размесили; бих искал да знам дали изгубеният син се е родил повторно в онова ликуване или успял ли е да разпознае, поне като създание или куче, родителите и дома...

НА ЛЕОПОЛДО ЛУГОНЕС

Площадската бучавина остава назад и влизам в Библиотеката. По някакъв почти физически начин усещам притеглянето на книгите, спокойното обкръжение на един порядък, магически препарираното и съхранено време. Вляво и вдясно, унесени в ясен сън, очертават се мигновените читателски лица, под светлината на ученолюбиви лампи, както в Милтъновото хипалаге. Помня, че бях си припомнил вече тази фигура, на това място, а после онзи друг епитет, който също определя околоръстието, безплодната камила от „Междулунне“, а после онзи хекзаметър на „Енеида“–та, който борави със същата майстория и я превъзхожда:

Двамата крачат незрими в самотната нощ като сенки*

Тия разсъждения ме оставят пред вратата на Вашия кабинет. Влизам; разменяме няколко обикновени и сърдечни думи и Ви давам тази книга. Ако не се лъжа, Вие не ме недолюбвате, Лугонес, и би Ви харесало да Ви хареса някоя моя работа. То не стана, ала този път Вие разгръщате страниците и прочитате одобрително някой стих, може би защото в него сте разпознали своя собствен глас, може би защото непълноценната практика за Вас струва по-малко, отколкото здравата теория.

В тази точка се разсейва моят сън, както водата из вода. Широка заобикаляща ме библиотека е на улица „Мексико“, не на улица „Родригес Пеня“, а Вие, Лугонес, се убихте в началото на тридесет и осма. Моята суетност и моята носталгия сглобиха една невъзможна сцена. Така ще да е (казвам си), но утре и аз ще съм мъртвец и ще се объркат нашите времена и летоброенето ще се изгуби в един свят от символи и някак ще бъде справедливо да твърдя, че съм Ви донесъл тази книга и че Вие сте я приели.

* Превод Г. Батаклиев, „Илиада“, песен VI, стих 208, НК, 1980; бел. преводача

От испански:
Румен СТОЯНОВ

Янчо МИХАЙЛОВ

Отец Димо беше под домашна карантина. Нов болестотворен вирус шеташе по света, сееше смърт, ограничаваше правото на свободно придвижване и затваряше гражданите на повечето държави по домовете им. Отец Димо не обичаше, пък и не умееше да богословства. Не разсъждаваше дали този вирус е Божие наказание за греховете на човечеството. Седеше в къщи и пишеше проповеди. Понеже нямаше как да ги произнася в малкия квартален храм, където служеше, той ги разпращаше на по-младите си енорияши по електронната поща, а на по-възрастните ги четеше по телефона. Някои му връщаха имейлите и обаяданията, благодаряха му, че им вдъхва надежда, че със своите проповеди усилва вярата им в Бога.

Но отец Димо изпитваше едно неудобство. Редом с него под карантина беше и жена му. Тя често му правеше забележки, опитваше да му суфлира в разговорите, които водеше със своите енорияши, даже му даваше акъл какво да пише в своите проповеди. А отецът не обичаше да му дават акъл. Той смяташе, че Господ е дал на всеки човек толкова акъл толкова, колкото му е нужен.

Бедата беше, че двамата с жената си ползваха общ компютър. Веднъж беше забравил да затвори електронната си поща и жена му беше надникнала в нея. Такъв скандал му вдигна!

Отец Димо водеше всяка година екскурзии до Божии гроб. И една от новите хаджийки му беше писала: „Благодаря Ви за незабравимите преживявания!“ Тъкмо това беше прочела жена му.

– Коя е тази? Курварино дърт! – размахваше тя срещу него юмруци и го засипваше с обвинения, като не му даваше възможност да ѝ отговори. Добре, че бързо ѝ минаваше. След като изля на трупа си гняв, тя прие обясненията му. Всъщност добре знаеше, че мъжът ѝ е безопасна игла.

Отец Димо си признаваше пред себе си, че вниманието на благочестивите богомолки го ласкаеше и въздигаше в собственте

Рисунка: Калин НИКОЛОВ

му очи, и след като упреците на жена му заглъхнаха, си каза: „Милостив е Бог, че ми е изпратил такава жена подобна на Сократовата Ксантипа, та да ме връща на земята.“

Отец Димо никога не беше завързвал дори и флирт с друга жена. Е, не можеше да си криви душата. Понякога, разхождайки се по улиците в цивилно облекло, той се заяпваше по някоя красива жена и когато свещеническото му самосъзнание, и богословската му подготовка го укоряваха, той им отвърщаше с оправданието, че съзерцава красотата на Божие творение.

Беше забелязал също, че когато в храма идваха жени с по-приятна външност и го молеха да им прочете молитва, да им даде съвет или да ги изповяда, изведнъж го осеняваше вдъхновение свише и той четеше молитвите прочувствено, речта му се лееше гладко, сякаш Сам Бог влагаше думите в устата му. Жените си тръгваха, както на него му се струваше, обнадядени, ободрени, а той изпитваше задоволство, че е спечелил още една душа за Господа. Малцина обаче от тези жени се връщаха в храма, а които се връщаха, търсеха за изповед, съвет или напътствие вече не него, а неговите събратя. „Сигурно не съм им казал това, което са очаквали да чуят“ – мислеше си той.

Затова се изненада, когато на електронната си поща получи кратко писъмце от една симпатична госпожа на средна възраст, на която беше изпратил една от проповедите си. Навремето беше въвел тази госпожа във вярата, но постепенно тя беше престанала да идва в църквата, където той служеше. Може би, се черкуваше в друг храм.

„Благодаря Ви, отче – пишеше му госпожата. – В тези трудни времена Бог чрез Вас укрепи вярата ми!“

Отец Димо не се съдържаше и прочете писмото на жена си.

– Ти пък си един крепител на вярата. Същински стълб и крепило на истината!* – иронизира го тя.

– Тук не става въпрос за моята вяра. Важното е, че Бог и чрез такива крехки и чупливи съсъди като мен излива Своята благодат и милост.

*Първо послание на ап. Павел до Тимотея, 3 гл., 15 стих

ДОБРЕ ДОШЛИ В БЪЛГАРИЯ!

С майка бразилка, АНА КАРОЛИНА ТОМАЗИНИ СТОЯНОВ, осемгодишна, е от декември в родината на своя баща - Момчил Стоянов. Семейството (архитект и фармацевтка) възнамерява да остане у нас. Има едногодишна сестричка Катерина. Ана вече ходи в трети клас и взема уроци по български. Харесва ѝ да играе хоро, свири на флейта и много обича да рисува. „Литературен глас“ помества нейни рисунки, направени в София. Нека бъдат поздрав към всички българчета, пристигнали от чужбина да живеят в нашата земя красива. Дай Боже да са многобройни, здрави, щастливи!

